

[Aksel Larsen.]

Bortset fra at de seks landes fællesmarked endnu kun er en formalitet og langt fra nogen realitet, må det ud fra ethvert dansk synspunkt anses for i alt overvejende grad at være økonomisk skadeligt og nationalt fordærligt, om Danmark melder sig ind i en forening under tysk overkommando.

Frihandelszonens muligheder og perspektiver er meget vanskelige at overskue, da den efter de oplysninger, der foreligger, endnu nærmest er en engelsk idé, udkastet som modtræk mod de seks staters fællesmarked. Frihandelszonen er, hvis den bliver til virkelighed, ikke sådan indrettet, at det er givet, at den vil forbedre Danmarks situation.

Det fællesnordiske marked med nordisk handelspolitisk samarbejde synes at kunne blive gavnligt for produktion, beskæftigelse og eksport, såvel for Danmark som for de øvrige nordiske lande. Det er en sag, som de nordiske lande må kunne afgøre selv uden at skele til Englands, Tysklands eller andre stormagters økonomiske eller andre interesser.

Dermed være ikke sagt, at den nordiske toldunion vil løse alle problemer, hjælpe os til at overvinde alle vanskeligheder. Disse bunder i modsigelserne i det kapitalistiske produktionssystem, og de mange planer om markeder og unioner er et udtryk for, at kapitalismen søger udveje for visse af sine vanskeligheder. Så meget mere bør man i vort lille land være varsom med at fortsætte ad den vej, vi nu i nogle år har været inde på, nemlig indordning under de store kapitalistiske lande og monopolerne i disse.

Derimod burde Danmark i håndgribelig praksis efterleve ministeren for udenrigsøkonomis principielle bekendelse til fri handel ikke blot i Europa — hvorved ikke bør forstås halvdelen eller en fjerdedel af denne verdensdel — men hele kloden over. Det er til skade for Danmark, at man retter sig efter visse stormagters direktiver om ikke at handle eller at handle så lidt som muligt med de socialistiske lande i Europa og Asien, hvor der ligger umådelige markeder og venter på os. Vi ved godt, at Amerikas Forenede Staters udenrigsminister John Foster Dulles ikke kan lide socialismen, det kan den engelske konservative regering vel

heller ikke, og der mangler heller ikke i folketinget medlemmer, som anser socialismen for at være en uting.

Den er imidlertid en kendsgerning. De socialistiske lande med deres 950 millioner indbyggere eksisterer. Sabotagen af handelen med dem bidrager ikke blot til at opretholde eller øge spændingen i verdenspolitikken, men er også direkte til skade for for vort eget lands økonomi og dermed for det danske folk. Vi kommunister opfordrer derfor regering og erhvervsliv til — med lyst eller med ulyst — at bøje sig for kendsgerningerne og tilstræbe udnyttelse af handelsmulighederne mod øst, tilstræbe fri handel over hele kloden, samtidig med at vi advarer mod fællesmarkedsplanerne, men går ind for nordisk handelspolitisk samarbejde.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingen og udsætte mødet til kl. 22¹⁵.

Mødet udsat kl. 21⁵⁵.

Mødet genoptaget kl. 22¹⁵.

Forhandlingen genoptoges.

Hans Schmidt: Når jeg som tysksindet nordsløviger tager ordet i denne for landet så betydningsfulde sag, vil jeg gerne først sige, at det sker ud fra den samme uforandret positive indstilling over for Danmark og dets konge og dronning, som jeg tidligere har givet udtryk for. Jeg finder anledning til at gentage dette, fordi der har lydt røster om, at denne sag vel ikke vedkom os. Men bortset fra at vor skæbne i samme grad vil blive berørt og bestemt af den endelige afgørelse, det høje ting til sin tid måtte træffe, er det jo muligt, at vi under den tankeudveksling, som finder sted, kan yde et bidrag til en klaring af de problemer af forskellig art, som nu trænger sig på. Jeg kan også sige det sådan, at den livs- og verdensanskuelse, jeg nu i årtier har gjort mig til talsmand for, vel kan hjemle en vis ret hertil og endog en pligt til at gøre det.